

**Силабус навчальної дисципліни
«Методологія наукової і педагогічної діяльності»**

Напрямок підготовки	Доктор філософії
Галузі знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальності	011 Освітні, педагогічні науки
Освітньо-наукові програми	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова
Статус дисципліни	дисципліна з циклу професійної підготовки
Мова навчання	Українська
Семестр	I
Кількість кредитів ЄКТС	2
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Коваль Тамара Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	<p>У процесі вивчення дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності» аспіранти опановують загальні відомості про теоретико-методологічні основи наукового пізнання; провідні закономірності, проблеми й протиріччя розвитку науки, вивчають методологічні засади та науковий апарат методології наукової і педагогічної діяльності, її роль у дослідницькій діяльності майбутнього доктора філософії. Особлива увага приділяється методологічним підходам та принципам педагогічного дослідження, елементам науково-педагогічного дослідження, зокрема проблемі, меті, завданням, об'єкту, предмету, гіпотезі, основним етапам, методам, науковій новизні, практичному значенню, апробації результатів, джерельній базі. Майбутні доктори філософії ознайомлюються із основними вимогами до формулювання теми дисертації, її структури, змісту кожної складової. Особлива увага приділяється питанню визначення об'єкта та предмета дослідження, його актуальності, наукової новизни та практичної цінності, основних завдань у зв'язку із обраною темою. Аспіранти оволодівають також вмінням опрацьовувати наукові джерела, коректно використовувати опрацьовані наукові публікації у своїй роботі, правильно оформляти бібліографію. Крім того, мета цієї дисципліни – поглибити теоретичні знання аспірантів в галузі реалізації різних теоретичних і емпіричних методів дослідження (анкетування, тестування, пробного навчання, експерименту та ін.) і оформлення необхідної документації (протоколів анкетування, тестування, пробного навчання). Дисципліна сприяє формуванню також інтегральної компетентності фахівця, здатності розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі освіти в процесі професійної діяльності або навчання. Зміст навчальної дисципліни розкривається у двох змістових модулях. У першому – подаються теоретико-методологічні засади та методи реалізації наукової і педагогічної діяльності. У другому – організація і проведення наукової діяльності по</p>

	підготовці дисертаційного дослідження. У межах цієї дисципліни аспіранти розвивають уміння планувати і вирішувати завдання професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення.		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	2 кредити ЄКТС; 60 год.		
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10 год.	2 год.
	семінарські заняття	–	–
	практичні заняття	10 год.	8 год.
	консультації	–	–
самостійна робота	40 год.	50 год.	
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в галузях філософії, психології, педагогіки і психології вищої школи, методики навчання іноземних мов і культур у закладах вищої освіти. Знання та навички, набуті внаслідок вивчення цих дисциплін, створюють необхідну базу для вивчення дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності» і мають високу ступінь кореляції з ними. Аспіранти повинні <i>знати</i> теоретико-методологічні основи і поняття в галузі методики реалізації наукового дослідження, <i>вміти</i> використовувати в професійній діяльності знання про методологію і методи наукової і педагогічної діяльності.		
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є <i>формування</i> у майбутніх докторів філософії науково-дослідницької компетентності; ознайомлення із методологією наукового дослідження та методикою його реалізації. Аспіранти набувають також ґрунтовних знань щодо сучасних тенденцій професійної освіти у закладах вищої освіти. У процесі вивчення дисципліни аспіранти опановують загальні відомості про теоретико-методологічні основи наукового пізнання; провідні закономірності, проблеми й протиріччя розвитку науки; організацію й планування науково-дослідної роботи; основні етапи наукового дослідження; емпіричні, емпірично-теоретичні й теоретичні методи дослідження.		
Компетентності, які аспірант набуде в результаті навчання			
<p>Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни «Методологія наукової і педагогічної діяльності» базуються на інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Сучасні наукові освітні студії: педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур, наукова англійська мова» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.</p> <p>Інтегральна компетентність</p> <p>Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнопедагогічних дисциплін (загальна педагогіка та історія педагогіки; теорія та методика навчання іноземних мов в закладах освіти різного типу), тенденції їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології педагогічних досліджень та/або професійної практики.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК 1. Здатність до встановлення причинно-наслідкових зв'язків, осмислення, узагальнення філософсько-світоглядних засад сучасних тенденцій, напрямків і закономірностей розвитку української та зарубіжної науки для розуміння освітніх та наукових процесів і явищ в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.</p> <p>ЗК 2. Здатність до системного наукового пізнання, комплексного застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.</p> <p>ЗК 3. Здатність до проведення аналітичної та експериментальної наукової діяльності; організації, планування та прогнозування результатів наукових досліджень; створення та інтерпретації нових</p>			

знань у процесі здійснення наукового пошуку на основі сформованих універсальних навичок і вмінь дослідника; застосування кращих світових практик у професійній діяльності.

ЗК 4. Здатність ініціювати, організувати та проводити комплексні теоретичні й експериментальні дослідження в сфері науково-дослідницької та інноваційної діяльності, зокрема і в міждисциплінарних галузях, які призводять до отримання нових закономірностей та виявлення невирішених раніше проблем або їх частини.

ЗК 8. Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою здійснення наукового пошуку, використовуючи сучасні інформаційні та комунікаційні технології для збору, аналізу, обробки, інтерпретації отриманих даних та представлення результатів реалізованого дослідження у процесі професійної комунікації.

ЗК 9. Здатність до публічного представлення і захисту наукових результатів, публічного виступу на вітчизняних та міжнародних наукових заходах: форумах, конференціях і семінарах, майстер-класах тощо.

ЗК 12. Здатність до саморозвитку та подальшого професійного зростання (планування й вирішення завдань професійного і особистісного вдосконалення), набуття знань і вмінь тайм-менеджменту для ефективного виконання наукового дослідження та успішної педагогічної діяльності, наполегливість у досягненні поставленої мети.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Набуття концептуальних та методологічних знань у галузі освітніх наук, зокрема засвоєння основних концепцій, теорій, методик, технологій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про професійну освіту, оволодіння термінологією з наряду наукового дослідження.

ФК 2. Здатність виявляти сучасні проблеми розвитку педагогічних наук, збирати дані для педагогічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх, пропонувати шляхи вирішення з урахуванням сучасних потреб та вимог держави, суспільства, особистості; ініціювати, планувати, здійснювати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового пошуку з належним рівнем дотримання положень академічної доброчесності.

ФК 3. Здатність цілісно і системно аналізувати педагогічні явища з погляду фундаментальних філософських теорій, традиційних та новітніх науково-методологічних підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у педагогічній галузі на основі розуміння природи їх виникнення, чинників впливу, динаміки розвитку з використанням теоретичних та експериментальних методів наукового дослідження; переосмислювати й удосконалювати вже існуючі знання і професійну практику.

ФК 6. Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі освіти (педагогіка), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ФК 7. Здатність ініціювати й організувати професійну, науково-інноваційну та викладацьку діяльність, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних методів і прийомів; здійснювати наукові оригінальні дослідження, досягати результатів та розв'язувати поставлені завдання в галузі освіти.

ФК 8. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності “Освітні, педагогічні науки”, удосконалюючи методологію науково-викладацької майстерності, педагогічну техніку, професійні вміння майбутніх учених, викладачів вищої школи; планувати й організувати освітній процес у вищій школі згідно з визначеними проміжними і кінцевими цілями навчання, розробляючи власні наукові і дидактичні матеріали (підручники, посібники, методичні рекомендації) та технології за профілем навчальної дисципліни; здатність до організації та проведення навчальних занять, встановлювати ефективну міжособистісну взаємодію зі студентами та доброзичливий психологічний клімат у колективі, підтримувати здоров'язбережувальне середовище; здатність організувати контрольні заходи, оцінювати результати навчальної діяльності студентів, застосовуючи традиційні та альтернативні методи.

ФК 11. Здатність оприлюднювати результати наукових розвідок із вирішення проблем освіти та публічно захищати результати дисертаційного дослідження українською та/або іноземними мовами.

ФК 12. Здатність здійснювати педагогічну рефлексію і самоаналіз науково-дослідницької, педагогічної діяльності, вбачати перспективи досліджень, прогнозувати шляхи подальшого розвитку освітньої науки.

Результати навчання з дисципліни

ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 3. Знати провідні наукові підходи, концепції, положення, освітні технології, їх історично-порівняльні аспекти, глибоко усвідомлювати актуальні теоретико-методологічні та практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.

ПРН 4. Порівнювати і класифікувати різні наукові теорії у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати особисті наукові досягнення і здобутки інших дослідників.

ПРН 5. Формулювати фундаментальну наукову проблему в освітній галузі (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур) та робочу гіпотезу з досліджуваного питання.

ПРН 6. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно і критично, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 7. Обирати та обґрунтовувати адекватну предмету педагогічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі освіти, керуючись чинними державними нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в закладі освіти.

ПРН 12. Володіти методами і методиками діагностики стану сформованості компетентності та її складників здобувачів вищої освіти для аналізу освітнього процесу (в тому числі дистанційного), його удосконалення.

ПРН 16. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Методологія наукової і педагогічної діяльності»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.	Індивідуальне і групове опитування.
ПРН 3. Знати провідні наукові підходи, концепції, положення, освітні технології, їх історично-порівняльні аспекти, глибоко усвідомлювати актуальні теоретико-методологічні та практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.	<i>Технологія</i> дистанційного та змішаного навчання	Експрес-контроль.
ПРН 4. Порівнювати і класифікувати різні наукові теорії у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично	<i>Методи</i> інтерактивного	Усне опитування

аналізувати особисті наукові досягнення і здобутки інших дослідників.	(комуникативного) і проблемного навчання <i>Методи навчання:</i> проблемний, груповий, проектний інтерактивний, комп'ютерний, професійної взаємодії з використанням різних методів (аналіз літературних джерел, спостережень, інтерв'ю), презентація результатів виконаних досліджень. Технології: Веб-технології, мережні і хмарні технології	Демонстрація мультимедійних презентацій Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів. Тематичне тестування. Модульна контрольна робота. Залік.
ПРН 5. Формулювати фундаментальну наукову проблему в освітній галузі (педагогіка, методика навчання іноземних мов і культур) та робочу гіпотезу з досліджуваного питання.		
ПРН 6. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно і критично, адаптуватися до нових умов і ситуацій.		
ПРН 7. Обирати та обґрунтовувати адекватну предмету педагогічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі освіти, керуючись чинними державними нормативно-правовими і програмно-методичними документами, що визначають роботу в закладі освіти.		
ПРН 12. Володіти методами і методиками діагностики стану сформованості компетентності та її складників здобувачів вищої освіти для аналізу освітнього процесу (в тому числі дистанційного), його удосконалення.		
ПРН 16. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.		

Система оцінювання результатів навчання

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «Методологія наукової і педагогічної діяльності» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою психології педагогіки та фізичного виховання на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. **Поточний контроль** проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється **за накопичувальною системою**.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у двох змістових модулях. У першому – подаються теоретико-методологічні засади та методи реалізації наукової і педагогічної діяльності. У другому – організація і проведення наукової діяльності по підготовці дисертаційного дослідження.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень аспірантів реалізується за такою технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу навчального модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі аспіранти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін. Модульні контрольні роботи можуть оцінюватися в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно» – 50 балів;

«добре» – 40 балів;

«задовільно» – 30 балів;

«незадовільно» – 20 балів;

Неявка на МКР – 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР. Максимальний рейтинговий бал аспіранта становить 100 балів.

- **Підсумкове оцінювання - залік**

Вимоги до заліку

Об'єкти контролю: Формування у майбутніх докторів філософії здатності здійснювати освітню і науково-дослідницьку діяльність у гуманітарній галузі з використанням ІТ.

Форми контролю:

- усна співбесіда;

- виконання практичного завдання (наприклад, створення мультимедійної презентації наукової доповіді).

Критерії оцінювання заліку:

Усна співбесіда: відповідність змісту; повнота і ґрунтовність викладу; термінологічна коректність.

Виконання практичних завдань: правильність і за певними вимогами виконання практичного завдання в середовищі програмного засобу.

Схема оцінювання заліку:

Усна співбесіда і виконання практичного завдання оцінюються згідно визначених критеріїв за шкалою “зараховано”, “не зараховано”.

№	Критерії оцінювання заліку	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь аспіранта повністю/в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено чітко.	Відповідь аспіранта лише частково відповідає/ не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко/не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини/ зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Аспірант досить вільно й коректно користується комп'ютерною термінологією.	Аспірант майже не користується комп'ютерною термінологією.

4.	Правильність виконання практичного завдання	Виконане аспірантом завдання повністю виконано і отримано правильні результати.	Завдання аспірантом не виконано і отримано неправильні результати.
----	---	---	--

Оцінка “**зараховано**” виставляється за умови, якщо відповідь аспіранта в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка “**не зараховано**” виставляється за умови, якщо відповідь аспіранта не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

- **умови допуску до заліку:** повне виконання програми навчальної дисципліни, відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять, успішне виконання МКР.

Самостійна позааудиторна робота полягає у виконанні **індивідуального завдання** і має на меті формування у майбутніх докторів філософії здатності здійснювати освітню і науково-дослідницьку діяльність у гуманітарній галузі з використанням ІТ.

Індивідуальне завдання передбачає підготовку та оформлення мультимедійної презентації доповіді на наукову конференцію. Презентація готується за вимогами, що виставляються викладачем і здається в кінці семестру перед написанням модульної контрольної роботи. Максимальна оцінка за виконання завдання – **5 балів**. За невиконання завдання аспірант отримує **0 балів**.

У кінці вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є **рейтинговим балом** магістранта за роботу протягом семестру (**максимум – 50 балів**).

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Політика курсу

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра методики викладання ІМ й ІКТ і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Основні види відповідальності аспірантів за порушення академічної доброчесності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Рекомендована література

Основна:
Основна (базова):

1. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. 278с.
2. Гончаренко С., Кушнір В. Методологія як важливий складник наукового дослідження в педагогіці. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2002. Вип. 4 (8). С. 15–23.
3. Козловський Ю. М. Методика науково-педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 192 с.
4. Козловський Ю. М. Методологія педагогічного дослідження: навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 196 с.
5. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2019. 492 с.
6. Лаппо В. В. Основи науково-педагогічних досліджень : навч. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2012. 212 с .
7. Сисоєва С. О., Козак Л. В. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навч. посібник. Київ: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬ-ВЕЙС», 2016. 156 с.
8. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.

Додаткова:

1. Коваль Т. І., Сисоєва С. О., Суценко П.П. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2009. 380
2. Староста В. І., Товканець Г. В. Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: навч.-метод. посібник. Мукачево: Мукачівський державний ун-т, 2015. 64 с.
3. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / за ред. С. Ю.Ніколаєвої. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. 444 с.
4. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В. К. Методологія педагогічного дослідження. Київ : Центр навч. літератури, 2017. 440 с.
5. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів : посіб. / ред. О. Ярошенко. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.
6. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. УМО НАПН України. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
7. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.
8. Шейко В. М., Кушнарченко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання-Пресс, 2002. 295 с.

Додаткові ресурси

Сайти видань кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій

1. "Вісник КНЛУ. Серія «Педагогіка та психологія» –
Режим доступу: <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua>
Науково-методичний журнал «Іноземні мови» –
Режим доступу: <http://fl.knlu.edu.ua>
2. Освітній сайт КНЛУ –
Режим доступу : <http://m.knlu.edu.ua/course/index.php?categoryid=13>
3. Репозитарій КНЛУ –
Режим доступу : <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/30>

Сайти кафедри та викладачів кафедри педагогіки, методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій

Сайт кафедри. – Режим доступу: <http://methods.knlu.edu.ua/>

Сайти глосаріїв наукової термінології

Glossary of Research Terms